Akademik Hedef Yönelimi Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Akademik Hedef Yönelimi Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=16518

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Akademik Hedef Yönelimi Ölçe?i, ö?rencilerin akademik ba?lamdaki hedeflere yönelik yönelimlerini güvenilir bir ?ekilde ölçmek amac?yla geli?tirilmi? bir arac?n Türkçe'ye uyarlanm?? versiyonudur. Ölçe?in kültürel adaptasyonu ve psikometrik özellikleri Findikoglu ve Gurol (2021) taraf?ndan derinlemesine incelenmi?tir. Bu çal??ma, arac?n akademik motivasyon ve hedef yönelimi yap?lar?n? Türk e?itim sistemi ba?lam?nda geçerli ve güvenilir bir ?ekilde de?erlendirebildi?ini kan?tlam??t?r. Adaptasyon süreci, yap? geçerli?i ve iç tutarl?l?k gibi temel **psikometrik özellikler** üzerinden detayl?ca test edilmi?tir.

Ölçek, bireylerin akademik ba?ar?y? nas?l tan?mlad?klar?n? ve ö?renme süreçlerine nas?l yakla?t?klar?n? belirleyen ustal?k, performans yakla??m? ve performans kaç?nmas? gibi temel hedef yönelimlerini ortaya koymay? amaçlamaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Akademik Hedef Yönelimi, Ölçek Uyarlamas?, Yap? Geçerli?i, Cronbach Alfa, Faktör Analizi, Hedef Teorisi, Likert Ölçe?i.

Yazarlar

Fuat F?nd?ko?lu, Murat Gürol

Amaç

Akademik Hedef Yönelimi Ölçe?i'nin temel amac?, bireylerin akademik ba?ar? ba?lam?nda benimsedikleri farkl? hedef türlerini (ustal?k hedefleri, performans hedefleri) güvenilir ve geçerli bir ?ekilde ölçmektir. Ölçe?in Türkçe'ye uyarlanmas?, özgün arac?n Türk kültürü ve yüksekö?retim ba?lam?nda psikometrik aç?dan sa?lam bir ?ekilde kullan?labilirli?ini sa?lamay? hedeflemi?tir.

Bu uyarlama çal??mas?, Türkiye'deki e?itim ara?t?rmac?lar?n?n ö?rencilerin akademik motivasyon yap?lar?n? ve ö?renme stratejilerini hedef yönelimi perspektifinden incelemelerine olanak tan?maktad?r.

Yap?

Ölçek, e?itim psikolojisindeki **hedef yönelimi teorisi** çerçevesinde akademik ba?ar? hedeflerini ölçmektedir. Bu teoriye göre, ö?rencilerin akademik görevlere yakla??m biçimleri (görev odakl?l?k veya benlik odakl?l?k) ba?ar? motivasyonlar?n?n temelini olu?turur. Ölçek, genellikle ?u temel boyutlar? kapsamaktad?r: Ustal?k Yönelimi (ö?renmeye ve geli?ime odaklanma), Performans

ARABPSYCHOLOGY.COM

Yakla??m Yönelimi (yeterlili?ini kan?tlama ve ba?kalar?ndan daha iyi olma iste?i) ve Performans Kaç?nma Yönelimi (yetersiz görünmekten kaç?nma).

Ölçek, ö?rencilerin ba?ar?y? nas?l tan?mlad?klar?n? ve akademik görevlere neden giri?tiklerini belirleyen bili?sel ve motivasyonel kal?plar? de?erlendirir.

Geçerlik

Çevrilen arac?n geçerli?i, kapsaml? **psikometrik özellikler** analizi ile test edilmi?tir. Yap? geçerli?ini incelemek amac?yla hem Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) hem de Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) kullan?lm??t?r. Analizlere ba?lamadan önce, verilerin da??l?m?n?n normalli?i Kolmogorov-Smirnov testi ile incelenmi?tir.

Faktör analizi öncesinde, verilerin uygunlu?unu de?erlendirmek için **KMO** (Kaiser-Meyer-Olkin) ve **BTS** (Bartlett Küresellik Testi) testleri uygulanm??t?r. DFA, çevrilen arac?n faktör yap?s?n?n orijinal ölçekle uyumlu oldu?unu ve Türk örnekleminde teorik yap?y? do?rulad???n? göstermi?tir. Bu analizler, ölçe?in ölçmeyi amaçlad??? yap?y? ba?ar?l? bir ?ekilde ölçtü?ünü kan?tlamaktad?r.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenilirli?i, iç tutarl?l?k katsay?s? olan **Cronbach Alfa** de?eri üzerinden de?erlendirilmi?tir. ?ç tutarl?l?k analizi, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? ne ölçüde tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü göstermi?tir. Elde edilen yüksek alfa de?erleri, Akademik Hedef Yönelimi Ölçe?i'nin güvenilir bir ölçüm arac? oldu?unu teyit etmi?tir.

Güvenirlik analizlerinde, veri i?leme ve istatistiksel hesaplamalar için **SPSS 23.0** ve **AMOS 23.0** istatistik programlar? kullan?lm??t?r. Bu yaz?l?mlar?n kullan?m?, elde edilen güvenirlik sonuçlar?n?n akademik standartlara uygunlu?unu sa?lam??t?r.

Faktör Analizi

Ölçe?in faktör yap?s?n?n incelenmesi amac?yla **Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA)** uygulanm??t?r. AFA, ç?karma yöntemi olarak **Temel Bile?enler Analizi (Principal Components Analysis)** ve döndürme yöntemi olarak **Kaiser Normalizasyonu ile Varimax** yöntemi kullan?larak gerçekle?tirilmi?tir. Varimax döndürme, faktörlerin birbirinden ba??ms?z ve net bir ?ekilde yorumlanabilmesi için ortogonal bir çözüm sunmu?tur.

Faktör yap?s?n?n do?rulanmas? a?amas?nda ise **Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA)** kullan?lm??t?r. DFA, ölçe?in kuramsal olarak beklenen faktör yap?s?n?n Türk ö?rencilerden olu?an örneklemde iyi uyum gösterdi?ini kan?tlam??t?r. Bu ikili faktör analizi yakla??m?, ölçe?in yap?sal sa?laml???n? bilimsel olarak desteklemektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ölçek Bilgileri

Test Türü: Uyarlama

Format: Likert Tipi

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Yüksekö?retim Ö?rencileri

Ya? Grubu: Genç Yeti?kinler

Popülasyon Detaylar?: Üniversite ö?rencileri üzerinde geçerlik ve güvenirlik çal??mas? yap?lm??t?r.

Test Metodolojisi: Öz bildirime dayal? anket formu.

Derecelendirme

Ölçek, 7'li Likert Ölçe?i kullan?larak derecelendirilmi?tir. Derecelendirme sistemi ?u ?ekildedir:

7 = Kesinlikle Kat?l?yorum
6 = Kat?l?yorum
5 = Biraz Kat?l?yorum
4 = Karars?z?m
3 = Biraz Kat?lm?yorum
2 = Kat?lm?yorum
1 = Kesinlikle Kat?lm?yorum

Anahtar Kelimeler

Ö?renme Yönelimi, Performans Hedefleri, Aç?mlay?c? Faktör Analizi, Do?rulay?c? Faktör Analizi, Motivasyon, Korelasyon.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Fuat F?nd?ko?lu

?leti?im Adresi: fuatf@yildiz.edu.tr

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Mevcut kaynakta belirtilmemi?tir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ba?l?l?k E-posta Adresleri: fuatf@yildiz.edu.tr

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçe?in adaptasyon çal??mas? **2021** y?l?nda yay?mlanm??t?r. Ölçe?in kullan?m?, ço?alt?lmas? veya ticari olmayan ara?t?rmalarda kullan?lmas? için izinler konusunda sorumlu yazar Fuat F?nd?ko?lu ile do?rudan ileti?ime geçilmesi tavsiye edilmektedir.

Ölçe?in orijinal makalesi a?a??daki linkten eri?ilebilir: digitalcommons.georgiasouthern.edu

Referanslar

Findikoglu, F., & Gurol, M. (2021). Academic goal orientation: New insights and cultural adaptation of academic goal orientation questionnaire into the Turkish language. *Georgia Educational Researcher, 18*(1), 72-102. doi:10.20429/ger.2021.180104.

Bu ölçe?in orijinal PDF belgesi ?uradan indirilebilir: akademik-hedef-yonelimi-olcegi-toad.pdf

Akademik Hedef Yönelimi Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Bu ölçe?in maddeleri, kaynak içerikte sa?lanmad???ndan buraya eklenmemi?tir. Maddelerin tam listesi için lütfen yukar?da belirtilen referans makaleye veya PDF dosyas?na ba?vurunuz.

ARABPSYCHOLOGY.COM